Historik/Utveckling Ndoragiskolan 2012 – 2026
av Per Erik Falk, 20260515

2011 Jag lärde känna Specioza Twinamasiko. Utbytesstudent från Uganda som tog en masterexamen i Freds- och utvecklingsstudier vid Linneus University, Växjö, Sweden.

2012 Besökte Speciozas familj i Uganda. Under besök i hennes makes Novatus födelseby Ndoragi fick jag förfrågan om jag kunde/ville hjälpa dem att starta en skola i byn. Jag svarade ja på frågan. Inga barn gick i någon skola för tillfället. Historiskt hade 5 barn gått i skola i byn. Varav Novatus var en. Ett försök att starta en skola i byn hade skett ett par år tidigare men misslyckats.

2012 När jag berättade för släkt och vänner om att jag skulle vara med och starta en skola i Uganda så uttryckte de att de ville vara med och bidra.

2013 Provisorisk träbyggnad med plåttak och 3 klassrum uppfördes januari 2013 av bybor. Undervisning påbörjades i februari med 55 elever. Från början var lärare till stor del volontära med mat, husrum och fickpengar som lön. Specioza och Novatus arbetar vid Mbarara University of Science and Tecnology (MUST). Lärare rekryteras från lärarutbildningen. Skolan får namnet Parents Hope Primary School syftande på föräldrars hopp om att barnen ska få utbildning.

2014 Skolan växer; nu snart 100 elever. Flera klasser och lärare i samma klassrum. Lärarna vill också ha kontant lön. En permanent klassrumsbyggnad med 4 klassrum påbörjas. Jag besöker skolan och möts av mycket intresse av barnen. De minsta hade aldrig sett en vit person förr. Skolan verkar fungera bra. Skolan är en Primary School för barn från ca 4 - 12 års ålder. En del äldre barn finns också. Skolan har nu en erfaren huvudlärare.

2014 Vattenledning dras fram till skolan av kommunen. Inkoppling fördröjs ett år på grund av vägran att betala muta.

2014 Elledning dras fram till byn. Ingen inkoppling av någon bybo eller av skolan sker.

2014 i oktober bildas Parents Hope Stödförening i Sverige för att samla in pengar till skolan. Stödföreningen växer successivt till ca 60 medlemmar idag. Vi har loppisar, deltar på olika event och ett månadsbrev sänds till medlemmarna med information om skolverksamheten och behovet av pengar.

2015 Skolan växer; successivt tas klassrummen i den permanenta byggnaden i bruk. Undervisning sker på jordgolv och utan fönster och dörrar. Mina vänner Novatus och Specioza fungerar som skolledare/rektorer. Skolan drivs som en lokal ideell förening. Skolan registreras i Ugandas nationella förteckning av skolor. Ugandas skolinspektion besöker skolan två gånger varje år.

2015 En hantverksgrupp bland byinnevånarna bildas. De gör hantverk som vi i stödföreningen säljer vid våra aktiviteter. Hälften av pengarna går till skolan hälften av pengarna disponerar gruppen själva. Bland annat köper de mark för att odla mat till skolbespisningen.

2016 Jag och en annan person besöker skolan. Vi slås av hur vi blir välkomnade och av barnens uppvisningar med sång, dans och sketcher. Byborna är inbjudna till aktiviteterna. Myndighetspersoner är också inbjudna och talar med tomma ord. Skolan växer, nu ca 140 barn i skolan.

2016 Ytterligare en permanent byggnad börjar uppföras med 4 klassrum. Toalettbyggnader och kokhus byggs eller har byggts.

2017 Skolverksamheten växer, nu 170 elever. Nya klassrum tas i bruk så fort ett klassrum är klart.

2017 En vattentank på 30 kubikmeter byggs.

2018 Skolverksamheten växer, nu passeras 250 elever. En viss press gör sig påmind på stödföreningen för att samla in tillräckligt med pengar. Det finns nu 14 lärare och 4 andra anställda vid skolan.

2019 Jag besöker Ndoragiskolan i tre dagar. Äntligen har el kopplats till ett klassrum. En firma gjorde jobbet gratis med hopp om att få göra installationer senare. Jag kan visa bilder om livet i Sverige för barnen och lärarna. Jag undfägnas med uppträden, sång, dans, sketcher och imponerande idrottsuppvisningar. Myndighetspersoner höll också tal förstås. Elevantalet är nu 320 styck. Ett tält har uppförts vid gaveln på den andra permanenta byggnaden.

2020 I början av året är alla barnen i byn Ndoragi inskrivna i skolan. De är ca 330 styck.

2020 De två permanenta byggnaderna färdigställs. El installeras i alla klassrum. Grundläggning av en tredje permanent undervisningsbyggnad med 4 klassrum sker.

2020 Regeringen i Uganda stänger ned skolverksamheten på grund av Covid-19-pandemin. Förskola och lågstadieeleverna går inte i skola på två år minus några dagar. Mellanstadieeleverna går i skolan periodvis men då bor de på skolan. Avgångsklassen (form 7) examineras med mycket krångel. En viss svält uppstår i Ndoragi. Stödföreningens medlemmar skänker glatt pengar för inköp av ris och majs till barnens familjer.

2021 Se ovan. Regeringen i Uganda tillät elever i avgångsklasserna att gå i skolan men de var tvungna att bo på skolan. En medlem i stödföreningen bidrog till sängutrustning.

2022 Se ovan.

2022 Undervisningen kommer igång under året. Många nya lärare behöver rekryteras eftersom lärare har försvunnit till andra verksamheter. Inom två år har lärarlönerna fördubblats. Vi har nu 17 lärare och 4 andra anställda vid skolan.

2023 Pandemin är över. Jag besöker skolan och allt är som vid mina tidigare besök. Skolpersonal och elever är stolta över att få visa upp sina kulturella traditioner. Stödföreningen får ligga i för att samla in tillräckligt med pengar. Lärarlönerna är två tredjedelar av budgeten.

2023 Delar av den tredje permanenta byggnaden tas i bruk. Tioårsjubileum firas vid skolan och de vuxnare barnen paraderar i Ibanda samhälle.

2024 Den provisoriska träbyggnaden angrips av träätande myror. Ett rum måste rivas. De två kvarvarande rummen kan användas till förvaring.

2024 Specioza för fram ett återkommande problem att det finns elever som inte vill lämna skolan när dagen är slut. Deras hemförhållanden skrämmer dem. Hon måste se till att någon annan tar hand om barnen för kortare eller längre tid.

2024 Den tredje permanenta byggnaden används nu fullt ut. Där saknas fönster och dörrar. Fogarna mellan tegelstenarna och pelare skadas av häftiga regn.

2024 Efter många påpekanden av skolinspektionen byggs en toalettbyggnad med 10 bås.

2025 Jag och Martin Studer besöker skolan. Barnen excellerar i framträdanden. Lärarna verkar nöjda med sitt arbete. Några av dem möter jag för tredje gången. De är integrerade i byn.

2025 Den tredje byggnaden blir färdigställd. Toalettbyggnaden färdigställs.

2025 Svårt för stödföreningen att kontinuerligt få fram tillräckligt med pengar för driften.

2026 Påbörjas en byggnad för övernattning av barn som inte vågar gå hem. Byggnaden kommer också att användas för andra ändamål som bibliotek och säker förvaring av matråvaror. Byggnaden är halvvägs färdigställd nu men pengarna är slut. Normala tiden för färdigställande av en byggnad har varit ca 4 år.

2026 Svårt för stödföreningen att kontinuerligt få fram tillräckligt med pengar för driften.

Totalt har 140 barn från Parents Hope examinerats genom statliga prov och fått bevis på examen för Primary School. Examen har skett på annan ort vilket har haft betydande svårigheter då provet är på två dagar och barnen måste övernatta på plats. Det finns ett starkt önskemål om en byggnad vars storlek är sådan att centrala prov kan genomföras där.

När skolan startades hade en AIDS-epidemi härjat i trakten. Många barn var utan föräldrar och omhändertagna av far- eller morföräldrar. Hela samhället var deprimerat. Numera är stämningen i byn god.

Per Erik Falk
+46764422684
per-erik.falk@telia.com

Hemsida nospper.se
Facebook: sök Ndoragiskolan